

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Berislavićeva 11, Zagreb

Poslovni broj: 11 PŽ-2210/2022-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A
I
R J E Š E N J E

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Dubravke Matas, predsjednice vijeća, Jagode Crnokrak, sutkinje izvjestiteljice, i Mladena Šimundića, člana vijeća, u pravnoj stvari tužitelja IDEA DEVET d.o.o. u stečaju, Zagreb, II. Maksimirsko naselje 11, OIB 40493425937, kojeg zastupa punomoćnica Jaka Ćurić, odvjetnica u Zagrebu, Pavla Hatza 23, protiv tuženika CROATIA osiguranje d.d., Zagreb, Vatroslava Jagića 33, OIB 26187994862, kojeg zastupa punomoćnik Šime Savić, odvjetnik u Zagrebu, Ilica 191C, i Zoran Vukić, odvjetnik u Odvjetničkom društvu Vukić i partneri d.o.o. iz Rijeke, Nikole Tesle 9/V.-VI., radi isplate iznosa od 607.937.400,91 kn, odlučujući o tužiteljevoj žalbi protiv presude i tuženikovoju žalbi protiv presude i rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-34/20-35 od 21. prosinca 2020., u sjednici vijeća održanoj 29. kolovoza 2022.

p r e s u d i o j e

I. Odbija se kao neosnovana tužiteljeva žalba i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-34/20-35 od 21. prosinca 2020. u točkama I. i II. njene izreke.

II. Odbija se kao neosnovana tuženikova žalba i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-34/20-35 od 21. prosinca 2020. u točki III. njene izreke.

III. Odbija se kao neosnovan tuženikov zahtjev za naknadu troška sastavljanja odgovora na žalbu u iznosu od 125.000,00 kn i sudske pristojbe po odluci suda.

r i j e š i o j e

Odbija se kao neosnovana tuženikova žalba i potvrđuje rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-34/20-35 od 21. prosinca 2020.

Obrazloženje

1. Rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-34/20-35 od 21. prosinca 2020. dopuštena je preinaka tužbe povećanjem tužbenog zahtjeva, prema podnesku tužitelja od 22. listopada 2020., sa zahtjevom za isplatu iznosa od 60.000.000,00 kn sa zateznim kamatama od 16. studenog 2011. do isplate, na isplatu iznosa od 607.937.400,91 kn sa zateznim kamatama na pojedinačno naznačene iznose.

2. Presudom Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-34/20-35 od 21. prosinca 2020. u točki I. izreke odbijen je tužbeni zahtjev za isplatu iznosa od 607.937.400,91 kn sa zateznim kamatama na pojedinačno naznačene iznose i naknadu troškova parničnog postupka, kao neosnovan. Točkom II. izreke naloženo je tužitelju naknaditi tuženiku troškove parničnog postupka u iznosu od 2.077.875,00 kn. Točkom III. izreke odbijen je zahtjev tuženika za naknadu troškova parničnog postupka u daljnjem iznosu od 3.058.125,00 kn, kao neosnovan.

3. Iz obrazloženja prvostupanjske odluke proizlazi da je sud utvrdio da je predmet spora zahtjev za isplatu iznosa od 607.937.400,91 kn s osnove naknade štete u vidu izmakle koristi i obične štete, za koju tužitelj navodi da je nastala tuženikovom povredom obveza iz Ugovora o poslovnoj suradnji sklopljenog 13. listopada 2008. Iz izvedenih dokaza sud je utvrdio da je tuženik isplatio tužitelju iznos od 1.830.000,00 kn u svrhu ispunjenja svoje ugovorne obveze, a da tužitelj nije ispunio svoju obvezu do 15. listopada 2009., kako je bilo ugovoreno, a niti u naknadno ostavljenom roku, te da je stoga tužitelj kriv za raskid ugovora sukladno odredbama čl. 362. i čl. 361. st. 1. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj 35/05 i 41/08; dalje: ZOO). Sud je odbio tužiteljev zahtjev za naknadu štete primjenom odredbe čl. 368. st. 1. i 2. ZOO-a. S obzirom na to da je ocijenio da je preinaka svrsishodna za konačno rješenje spora između parničnih stranaka, sud je primjenom odredbe čl. 190. st. 3. u vezi s čl. 191. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14 i 70/19; dalje: ZPP), dopustio preinaku tužbe. O troškovima postupka prvostupanjski sud je odlučio primjenom odredbe čl. 154. st. 1. i 155. ZPP-a, na temelju odgovarajućih odredaba Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“ broj 142/12) kao i Zakona o sudskim pristojbama („Narodne novine“ broj: 74/95, 57/96, 137/02 i 125/11) i Tarife sudskih pristojbi.

4. Protiv presude žalbu je podnio tužitelj, zbog bitnih povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja te pogrešne primjene materijalnog prava. U žalbi navodi da je odluka donesena u ovom postupku pod poslovnim brojem P-7082/2011 ukinuta rješenjem drugostupanjskog suda poslovni broj PŽ-3029/2018, da je odredbom čl. 508. st. 2. ZPP-a propisano da se, nakon ukidanja prvostupanjske presude, daljnji postupak provodi prema odredbama tog zakona, a da je odredbom čl. 377. st. 1. ZPP-a propisano kako je prvostupanjski sud dužan provesti novu glavnu raspravu, a novi prethodni postupak samo ako je do povrede zbog koje je presuda ukinuta došlo u tijeku prethodnog postupka. Navodi da je prvostupanjski sud postupak vratio u stadij pripremnog ročišta, smatra da je

pogrešno primijenjena odredba čl. 377. st. 2. ZPP-a, a koja povreda je utjecala na zakonitost i pravilnost pobijane odluke. Smatra da sud nije postupio po uputi drugostupanjskog suda, jer nije izveo dokaz saslušanjem svih predloženih svjedoka i financijskim vještačenjem na okolnost visine štete. Navodi da sud nije rješenjem odredio koje će dokaze izvesti i radi utvrđenja kojih činjenica, čime je tužitelju onemogućeno raspravljanje i počinjena čl. 354. st. 2. t. 6. ZPP-a. Istu povredu smatra da je sud počinio i time što mu nije dostavio podnesak tuženika od 20. veljače 2020., kao i time što je na temelju vlastite procjene da tužitelj nema financijskih sredstava za plaćanje predujma za financijsko vještačenje odbio izvesti taj dokaz. Smatra da je počinjena i povreda iz odredbe čl. 354. st. 2. t. 11. ZPP-a. Navodi da je sud odluku temeljio na utvrđenju da tužitelj nije imao financijskih sredstava za provedbu projekta, jer je od tužitelja zatražio nastavak financiranja projekta, kao i na utvrđenju da je tužitelj za provedbu projekta trebao kupiti 3-4 tisuće POS uređaja, te da je takav zaključak suda proturječan ispravama u spisu, jer je tuženik preuzeo obvezu daljnjeg financiranja projekta. Smatra da je pogrešan zaključak suda da tužitelj nije izvršio svoju ugovornu obvezu do 15. listopada 2010., jer je tužitelj projekt realizirao i bio spreman za izlazak na tržište još tijekom prosinca 2008., što proizlazi iz Ugovora o poslovnoj suradnji sklopljenog s Libertas poslovnom školom, te iz činjenice da je tužitelj u razdoblju od 24. prosinca 2008. do 31. prosinca 2008. za potrebe tržišta proveo reklamnu kampanju EMC kartice. Navodi da je pogrešan zaključak suda da je Investicijski program iz siječnja 2009. osnova za realizaciju projekta i izlazak istog na tržište, jer se samo radi o planu razvoja projekta u razdoblju od 10 godina, te da nabava centralnog računala i 3-4 tisuće POS uređaja koja se spominje u navedenom programu nije bila nužna za realizaciju projekta s tuženikom, te da je s tužiteljeve strane sve bilo spremno za realizaciju projekta, što proizlazi iz iskaza svjedoka Alena Dumanića, Petra Marića i Nikše Sršena. Također navodi da je pogrešan zaključak suda da bi isplata kupoprodajne cijene za nabavu POS uređaja bila jedini dokaz da su tužitelju ti uređaji bili na raspolaganju, jer je ugovorio s društvom Bull d.o.o. isplatu cijene s odgodom, te bi iznos cijene POS uređaja pokrio uplatama poslovnih partnera. Navodi da je sud propustio utvrditi kako tuženik nije dao tužitelju primjereni naknadni rok za ispunjenje ugovornih obveza. Smatra da je pogrešan zaključak suda da tužitelj nije dokazao tko je sastavljao ugovor, jer iz iskaza tuženikovog člana uprave proizlazi da je ugovor sastavila pravna služba tuženika. Smatra da je pogrešna ocjena suda da je ugovor jasan i da nema potrebe za tumačenjem nejasnih odredbi, jer iz spisa proizlazi kako su stranke različito tumačile međusobne ugovorne obveze. Tako je tuženik ustrajao u tvrdnji da je obveza tužitelja bila osigurati 900.000 fizičkih osoba od nezgode i 3000 pravnih osoba od požara, a tužitelj da je njegova obveza bila prikupiti taj broj osoba i povjeriti ih tuženiku na osiguranje te platiti za njih ugovorenu premiju. Ukazuje i na počinjenu povredu odredbe čl. 288.a ZPP-a, navodeći da sud nije na pripremnom ročištu postavljao pitanja i nastojao da stranke iznesu odlučne činjenice, zatim, na povredu odredbe čl. 219. i 220., i odredbe čl. 292. st. 7. ZPP-a, jer nije donesena odluka o zaključenju prethodnog postupka. Posljedično smatra da je sud protivno uputi drugostupanjskog suda saslušao kao svjedoka Petra Marića a nije saslušao svjedoka Ozrena Matijaševića, iako je uzeo u obzir njegovu pisanu izjavu. Zatim, izveden je dokaz saslušanjem svjedoka Gorana Bosiočića, kojeg je tuženik predložio nakon ukidanja prvostupanjske odluke. Protivno uputi izvedeni su dokazi koje je predložio tužitelj, i to saslušanje svjedoka Borislava Brkića i Alena Dumovića. Tužitelj drži da je sud pogrešno utvrdio činjenično stanje, i

to da je obveza tuženika ovisila o prethodnom ispunjenju obveze tužitelja, da je obveza tužitelja bila prikupiti 900.000 korisnika kartice pa čekati s izdavanjem kartice dok tuženik ne izradi police osigurana, da je tužitelj kriv što projekt nije realiziran, da je tužitelj trebao osigurati korisnike kartica nakon što ona bude izdana, da za prikupljanje korisnika kartice nije bilo potrebno da tuženik izradi police osiguranja i opće uvjete osiguranja, kao i da tužitelj ne bi korisnicima odgovarao za štetu ukoliko ne bi bio sklopljen ugovor o osiguranju. Smatra da je činjenično stanje nepotpuno utvrđeno jer sud nije utvrdio visinu štete. Navodi da sud nije utvrdio da je tuženik onemogućio tužitelja u ispunjenju ugovorenih obveza te da je tuženik kriv za raskid ugovora. Počinjenu povredu iz odredbe čl. 354. st. 2. t. 11. ZPP-a nalazi u tome to je sud prihvatio iskaz svjedoka Marina Palade, iako je tužitelj prigovorio njegovoj istinitosti, zatim, u pogrešnoj interpretaciji iskaza Krešimira Vrkljana i Željka Srdara, Zrinušića, Mihanovića, Brajovića, Vojkovića, Radića, Borića, Ledera, Jerića, Brkića, Petra Marića, Alena Dumanića i Nikše Sršena. Ukazuje na to da je u uputi o pravnom lijeku naveden rok za žalbu od osam dana, a zakonski rok je 15 dana. Predlaže odluku preinačiti ili ukinuti u predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje. Traži naknadu troška sastavljanja žalbe u iznosu od 166.250,00 kn.

5. Tuženik je podnio žalbu protiv rješenja kojim je dopuštena preinaka tužbe, kao i protiv odluke o trošku sadržane u točki III. izreke presude. Smatra da je sud nije trebao dopustiti preinaku, navodi da su svi zahtjevi tužitelja u zastari, te da je trebalo prihvatiti tuženikov zahtjev za naknadom troškova parničnog postupka u cijelosti.

6. Tuženik je podnio odgovor na tužiteljevu žalbu, u kojem u bitnom navodi da su žalbeni navodi neosnovani presuda pravilna i zakonita. Traži naknadu troška sastavljanja odgovora na žalbu u iznosu od 125.000,00 kn kao i sudske pristojbe po odluci suda.

7. Tužitelj nije podnio odgovor na tuženikovu žalbu.

8. Tužiteljeva žalba nije osnovana.

9. Tuženikova žalba nije osnovana.

10. Presuda i rješenje ispitani su u granicama razloga navedenih u žalbama sukladno čl. 365. st. 2. ZPP-a („Narodne novine“ broj: 148/11-pročišćeni tekst, 25/13 i 89/14) i pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. ZPP-a, kao i na pravilnu primjenu materijalnog prava.

11. Vezano za tuženikovu žalbu protiv rješenja o preinaci, iz spisa proizlazi da je tužitelj podneskom od 22. listopada 2020. (str. 1544. – 1549. spisa) povećao tužbeni zahtjev tako da umjesto isplate iznosa od 60.000.000,00 kn traži isplatu iznosa od 607.937.400,91 kn, s osnove naknade štete za koju navodi da ju je prouzročio tuženik povredom ugovornih odredbi iz Ugovora o poslovnoj suradnji od 13. listopada 2008. Iako se tuženik protivio preinaci, prvostupanjski sud je pravilnom primjenom odredbe čl. 190. st. 2. ZPP-a („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 96/08, 84/08, 123/08 i 57/11; dalje:

ZPP/11) odlučio dopustivši preinaku tužbe, s obzirom na to da je ocijenio kako bi svrsishodno za konačno rješenje odnosa među strankama.

12. Slijedom navedenog, trebalo je primjenom odredbe čl. 380. t. 3. ZPP-a odlučiti kao u izreci ovog rješenja.

13. Predmet spora je zahtjev za naknadu štete u iznosu od 607.937.400,91 kn, koju tužitelj navodi da je prouzročio tuženik povredom ugovornih obveza iz Ugovora o poslovnoj suradnji sklopljenog 13. listopada 2008.

14. Što se tiče žalbenih navoda kojima tužitelj ukazuje na počinjene bitne povrede odredaba parničnog postupka, ocjena je ovog suda da ti navodi nisu osnovani.

15. Neosnovano tužitelj navodi da je sud pogrešno primijenio odredbu čl. 508. st. 2. ZPP-a, a potom i odredbu čl. 377. st. 1. ZPP-a. Na predmetni postupak primjenjuju se odredbe Zakona o parničnom postupku (ZPP/11) koji je bio na snazi u vrijeme podnošenja tužbe, te izmjene i dopune tog zakona za koje je tako propisano.

16. Prvostupanjska presuda koju je sud donio 1. veljače 2016. u ovom parničnom postupku pod poslovnim brojem P-7082/11, ukinuta je odlukom ovog suda poslovni broj Pž-3029/18 od 19. studenog 2019., primjenom odredbe čl. 370. ZPP-a, jer je ovaj sud ocijenio da je radi pravilnog utvrđivanja činjeničnog stanja potrebno održati novu glavnu raspravu.

17. Iz spisa proizlazi da je sud u nastavku postupka održao četiri ročišta za glavnu raspravu, i to 6. srpnja 2020. (str. 1464. – 1465. spisa), 15. rujna 2020. (str. 1525. – 1526. spisa), 4. studenog 2020. (str. 1570. – 1574. spisa) i 2. prosinca 2020. (str. 1625. – 1637. spisa), a ne da je, kako to pogrešno navodi tužitelj, održao pripremno ročište te potom propustio donijeti rješenje o zaključenju prethodnog postupka. Sud je u postupku ponovnog suđenja izveo parnične radnje i raspravio sporna pitanja na koja je upozorio drugostupanjski sud u svom rješenju.

18. Suprotno tužiteljevim navodima, sud nije dužan izvesti sve predložene dokaze, nego o izvođenju dokaza odluku donosi sukladno odredbi čl. 220. st. 2. ZPP-a. S obzirom na to da je raspravnim rješenjem od 2. prosinca 2020. sud odbio daljnje dokazne prijedloge navodeći da isti nisu bitni radi utvrđenja odlučnih činjenica, nije osnovan ni žalbeni navod da je sud propustio odlučiti o dokaznim prijedlozima. Također, ako je ocijenio da tužitelj nije dokazao osnovanost svog zahtjeva za naknadu štete, sud nije bio dužan provoditi vještačenje na okolnost njene visine.

19. Nije osnovan ni žalbeni navod o počinjenoj povredi iz odredbe čl. 354. st. 2. t. 6. ZPP-a. Tužitelj postupanjem suda nije onemogućen u raspravljanju. Sud je raspravnim rješenjem od 6. srpnja 2020. naveo koje će dokaze izvesti, kao i sporne činjenice radi utvrđenja kojih je prihvatio dokazne prijedloge. Podnesak od 20. veljače 2020. dostavljen je tužitelju putem e-Oglasne ploče suda. Naime, iz spisa proizlazi da je tužitelj podneskom od 13. veljače 2020. obavijestio sud o opozivu punomoći dotadašnjim punomoćnicima. Sud je podnesak tuženika od 20. veljače

2020. pokušao dostaviti izravno tužitelju na adresu sjedišta, no pošiljka je vraćena s naznakom „obaviješteni nije podigao pošiljku“ (str. 1252. – 1253. spisa). Slijedom navedenog, pravilnom primjenom odredbe čl. 133. st. 5. ZPP-a sud je dostavu obavio putem e-Oglasne ploče suda, o čemu je dokaz priložen spisu. Nadalje, neosnovano tužitelj smatra da je počinjena ista povreda navodeći da je sud odbio dokazni prijedlog da se visina štete utvrdi financijskim vještačenjem jer je ocijenio da tužitelj nema financijskih sredstava za podmirenje troškova predujma, s obzirom na to da iz obrazloženja pobijane odluke proizlazi da je sud temeljem izvedenih dokaza ocijenio da tužitelj nije dokazao osnovanost svog zahtjeva.

20. Nije osnovan ni žalbeni navod o počinjenoj povredi iz odredbe čl. 288. ZPP-a, prvenstveno iz razloga što nakon drugostupanjske odluke kojom je predmet vraćen na ponovno suđenje nije proveden prethodni postupak niti je održano pripremno ročište. Sud je pravilno primijenio odredbu čl. 219., 220. i 8. ZPP-a.

21. Tužitelj neosnovano u žalbi ukazuje na pogrešnu uputu o pravnom lijeku. Odredbom čl. 500. t. 2. ZPP-a propisano je da je rok za žalbu protiv presude odnosno rješenja u postupku pred trgovačkim sudovima osam dana. Navedena odredba brisana je odredbom čl. 105. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 70/19; dalje: ZIDZPP). Međutim, sukladno odredbi čl. 117. ZIDZPP-a, postupci pokrenuti prije stupanja na snagu toga Zakona dovršit će se primjenom odredaba ranijeg Zakona o parničnom postupku, a odredba čl. 105. ZIDZPP-a nije navedena među onima odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku koje predstavljaju iznimku od tog pravila.

22. S obzirom na to da sukladno odredbi čl. 299. ZPP-a u predmetnom postupku stranke mogu činjenice iznositi do zaključenja glavne rasprave, neosnovan je i žalbeni navod kojim tužitelj ukazuje na to da je sud izveo dokaz saslušanjem svjedoka Gorana Bosiočića. Vezano za izvedeni dokaz saslušanjem svjedoka Borislava Brkića i Alena Dzumanića, prema odredbi čl. 220. st. 2. ZPP-a sud odlučuje o tome koje će od predloženih dokaza izvesti radi utvrđivanja odlučnih činjenica. Dužnost izvesti dokaze na koje ga je uputio viši sud ne sprječava prvostupanjski sud da izvodi i dokaze za koje ocijeni da su potrebni u smislu odredbe čl. 220. ZPP-a.

23. U donošenju pobijane presude nije počinjena bitna povreda postupka iz čl. 354. st. 2. t. 11. ZPP-a. Izreka je razumljiva, ne proturječi sama sebi ili razlozima presude, a u obrazloženju su navedeni jasni razlozi o odlučnim činjenicama koji nisu proturječni sadržaju spisa. Nije počinjena niti druga bitna povreda na koju ovaj sud pazi po službenoj dužnosti.

24. Iz spisa proizlazi da su stanke 13. listopada 2008. sklopile Ugovor o poslovnoj suradnji (str. 4. – 10. spisa; dalje: Ugovor) da je čl. 1. st. 1. Ugovora utvrđeno da je tužitelj nositelj poslovnog projekta koji se temelji na jedinstvenoj potrošačkoj kartici (Euro Money Card, skraćeno: EMC kartici) koja svojim korisnicima omogućuje korištenje popusta i pogodnosti u pogledu usluga i robe onih trgovačkih društava koja su uključena u taj projekt. Člankom 2. st. 1. Ugovora određeno je da su

stranke suglasne da tužitelj pregovara i ugovara s nekoliko, na nacionalnoj razini velikih trgovačkih društava, za uključivanje u projekt.

25. Člankom 3. Ugovora određene su obveze tužitelja: u točki 1. realizirati projekt do 1. siječnja 2009. na način da EMC kartice krenu o optjecaj te da se potrošači mogu s istima početi koristiti na za to predviđenim lokacijama, u točki 2. savjesno upravljati projektom i namjenski trošiti sredstva koja će mu uplatiti tuženik za realizaciju projekta, u točki 3. osigurati od nezgode svaku fizičku osobu korisnika EMC kartice, otprilike 900.000 korisnika, kod tuženika, uz godišnju premiju u iznosu od 5,00 kn, u točki 4. osigurati od požara svaku pravnu osobu korisnika EMC kartice, otprilike 3.000 korisnika unutar godine dana od početka projekta, koje spadaju u tzv. male poduzetnike, kod tuženika, uz godišnju premiju u visini od 150,00 kn, u točki 5. snositi sve troškove premije iz točke 3. i 4., u točki 6. u svim medijskim nastupima i promidžbenim aktivnostima naglašavati tuženika kao glavnog partnera projekta i odbiti suradnju s bilo kojim drugim osiguravajućim društvom za vrijeme trajanja ugovora, u točki 7. omogućiti korisnicima EMC kartice da kod tuženika zamijene kumulirana sredstva na EMC kartici za proizvode i/ili usluge tuženika, u točki 8. omogućiti tuženiku stavljanje svog logotipa na poleđinu EMC kartice, u točki 9. omogućiti tuženiku kupnju EMC kartice za svoje korisnike po povlaštenoj cijeni koja će naknadno biti ugovorena aneksom, u točki 10. odmah po potpisivanju ugovora predati tuženiku bjanko zadužnicu na iznos koji je jednak sredstvima koja će mu platiti tuženik radi realizacije projekta, radi osiguranja tražbine povrata tih sredstava ako projekt ne bude realiziran najkasnije do 15. listopada 2009., s time da je zadužnicu dužan predati i predsjednik uprave tužitelja Nikša Sršen, u točki 11. vratiti tuženiku uložena sredstva ako projekt ne bude realiziran najkasnije do 15. listopada 2009. sa zateznim kamatama, u točki 12. nakon što projekt bude realiziran i postane komercijalno isplativ, vratiti tuženiku uložena sredstva, kroz kompenzaciju u uslugama ili isplatom, prema dogovoru te poduzimati sve potrebne radnje radi ostvarenja svrhe ugovora.

26. Obveze tuženika definirane su odredbom čl. 4. Ugovora, te je tuženik tako bio dužan u roku od sedam dana od stupanja na snagu tog ugovora uplatiti tužitelju iznos od 1.000.000,00 kn radi početka realizacije projekta, omogućiti prodaju EMC kartice kroz filijale odnosno svoja prodajna mjesta, omogućiti korisnicima EMC kartice da kod njega zamijene kumulirana sredstva na EMC kartici za njegove proizvode i/ili usluge i poduzimati sve potrebne radnje radi ostvarenja cilja tog ugovora.

27. Odredbom čl. 5. Ugovora ugovoreno je da će stranke za vrijeme trajanja ugovora uložiti svoje najiskrenije napore i sredstva koja ima stoje na raspolaganju radi ostvarenja njegova cilja – realizacije projekta.

28. Neosnovano tužitelj ističe da su odredbe Ugovora nejasne, te ukazuje na potrebu tumačenja spornih odredaba navodeći da je ugovor sastavio tuženik. Tužitelj u žalbi protiv presude poslovni broj P-7082/11 od 32. veljače 2016. navodi da je tuženik prilikom sastavljanja ugovora u ugovor uvrstio sadržaj koji je sastavio tužitelj u e-mail poruci upućenoj tuženiku, te da smatra kako je ugovor dovoljno jasan da se iz njegovo sadržaja mogu utvrditi obveze tužitelja.

29. Aneksom Ugovora od 23. siječnja 2009. tuženik se obvezao isplatiti iznos od 500.000,00 kn.

30. Nije sporno da je tuženik na temelju Ugovora i Aneksa Ugovora isplatio tužitelju iznos od 1.830.000,00 kn. Dopisom od 7. rujna 2009. tuženik je pozvao tužitelja na ispunjenje ugovorne obveze pribavljanja korisnika EMC kartice, dopisom od 3. prosinca 2010. pozvao tužitelja da mu vrati uložena sredstva pozivom na odredbu čl. 3. t. 11. Ugovora o poslovnoj suradnji, uz obrazloženje da tužitelj nije realizirao EMC projekt do 15. listopada 2009., da tužitelj nije vratio tuženiku uplaćena mu sredstva, da je dopisom koji je tužitelj primio 2. studenog 2011., tuženik pozvao tužitelja da ispunji sve svoje ugovorne obveze najkasnije do 15. studenog 2011. u protivnom da se predmetni ugovor o poslovnoj suradnji ima smatrati u cijelosti raskinutim te da u tom slučaju poziva tužitelja da mu vrati uplaćeni iznos od 1.830.000,00 kn sa zateznim kamatama. Nije sporno da stranke smatraju ugovor raskinutim.

31. Tužitelj tužbom traži isplatu iznosa od 607.937.400,91 kn s osnove naknade štete koju je prouzročio tuženik time što nije ispunio svoje ugovorne obveze, a posebno time što nije poduzeo sve što je potrebno radi ostvarenja cilja Ugovora, odnosno, da je postupao protivno odredbama čl. 4. t. 4. i čl. 5. st. 1. Ugovora.

32. Sporno je je li ugovor raskinut krivnjom tuženika, slijedom čega bi tužitelju pripadalo pravo na naknadu štete, ili je ugovor raskinut jer tužitelj nije ispunio svoje ugovorne obveze u ugovorenom, odnosno naknadno ostavljenom roku.

33. Što se tiče ugovornih obveza tuženika iz odredbe čl. 4. ugovora, prema ocjeni ovog suda pravilno je prvostupanjski sud utvrdio da su obveze tuženika, osim uplate iznosa od 1.830.000,00 kn, ovisile o prethodnom ispunjenju obveza tužitelja, jer je tuženik mogao omogućiti prodaju EMC kartica i zamjenu akumuliranih sredstava na EMC kartici za svoje proizvode i usluge samo ako je tužitelj pronašao korisnike kartica koje je izradio i osigurao uvjete za korištenje istih, a to su prodajna mjesta ugovornih partnera u kojima bi bila osigurana tehnološka oprema za korištenje.

34. Suprotno žalbenim navodima, sud odluku ne temelji na utvrđenju činjenice da tužitelj nije raspolagao financijskim sredstvima potrebnim da bi ispunio ugovorne obveze. Prvostupanjski sud je, i to prema ocjeni ovog suda, pravilno utvrdio da tužitelj nije u ugovorenom roku ispunio ugovorne obveze iz čl. 3. ugovora, i to da nije realizirao projekt do 15. listopada 2009., niti je do 15. listopada 2010. pronašao ugovoreni broj pravnih osoba koje bi postale korisnici EMC kartica, te da tuženik nije svojim postupcima onemogućio tužitelja u ispunjenju navedenih obveza.

35. Ugovor je sklopljen 13. listopada 2008. na određeno vrijeme do 30. rujna 2012., a iz sadržaja ugovora proizlazi da je tužitelj bio dužan realizirati projekt najkasnije do 15. listopada 2009., u protivnom je bio dužan vratiti sredstava koja je tuženik u projekt uložio.

36. Sukladno odredbi članka 1. točke 1. Ugovora realizacija projekta sastoji se od puštanja EMC kartica u opticaj na način da potrošači kartice mogu početi koristiti na za to predviđenim lokacijama, što u svakom slučaju podrazumijeva, kako to navodi i prvostupanjski sud, da je tužitelj prethodno, odnosno, do 15. listopada 2009. trebao osigurati lokacije za korištenje kartica (trgovačka društva koja pružaju uslugu ili prodaju robu), da je trebao osigurati informatičku i tehničku opremu u svrhu korištenja kartica, da je trebao izraditi kartice i pronaći korisnike.

37. Tužitelj tijekom postupka nije priložio dokaz o tome da je omogućio tehničko korištenje EMC kartica, odnosno, da su ih korisnici mogli početi koristiti na predviđenim lokacijama.

38. Prema Investicijskom programu nabavke informatičko računalne opreme u 2009. koji je tužitelj dostavio u spis, informatičko računalni sustav koji je potreban za provedbu projekta sastoji se od POS terminala, koji bi se nalazili na prodajnim mjestima, i centralnih računala. Plan je bio nabaviti informatičku opremu u lipnju 2009., probni ispitni rad u srpnju i kolovozu 2009. i početak rada u rujnu 2009.

39. Tužitelj je spisu priložio samo ponudu trgovačkog društva Bull d.o.o. za isporuku i implementaciju POS okruženja na prodajnim mjestima za iznos od 153.750,00 EUR, no nije priložio dokaz o tome da je ponudu prihvatio niti da je izvođač izvršio potrebnu instalaciju POS terminala na prodajnih mjestima ugovornih partnera, a što je prema sadržaju Investicijskog programa nabave računalne opreme u 2009. sam tužitelj ocijenio potrebnim radi realizacije projekta.

40. Neosnovano tužitelj u žalbi navodi da činjenica da nije dostavio prihvat ponude trgovačkog društva Bull d.o.o. ne znači da prihvat nije učinjen ili da oprema nije nabavljena, jer upravo on kao dokaz dostavlja ponudu, a drugi dokaz da je izvršio instalaciju informatičko tehničke opreme za korištenje EMC kartica tužitelj nije dostavio.

41. Pripremljeni obrazac ugovora o najmu EMC EFTPOS Terminala nije dokaz da je tužitelj ispunio ugovornu obvezu i da se kartice mogu koristiti kod svih poslovnih partnera s kojima je tužitelj potpisao ugovore o suradnji jer se radi, kako to sam tužitelj navodi, o obrascu za ugovor, a ne sklopljenom ugovoru o najmu konkretne opreme.

42. Ni iskazi zastupnika po zakonu tužitelja Nikše Sršena te svjedoka Petra Marića, na koje upućuje tužitelj u žalbi, ne dovode u pitanje pravilnost činjeničnog utvrđenja kako tužitelj nije dokazao da je 15. listopada 2009. tehnička oprema, naročito nesporno potrebni POS uređaji, bila instalirana u prodajnim mjestima ugovornih partnera i spremna za korištenje, jer sve da je dobavljač "odvojio" za tužitelja POS uređaje, ili da je oprema bila spremna za implementaciju, nije dokaz da je implementirana i da su korisnici mogli početi koristiti kartice.

43. Nisu od utjecaja ni tužiteljevi navodi o dogovoru oko načina isplate kupoprodajne cijene POS uređaja. Činjenicu da su POS uređaji, koji su nesporno bili neophodni za provedbu projekta, bili instalirani u prodajnim mjestima ugovornih

partnera i da su ih korisnici mogli početi koristiti 15. listopada 2009. tužitelj nije dokazao, a niti takvu činjeničnu tvrdnju ne iznosi, iz čega proizlazi da tužitelj nije omogućio tehničko korištenje kartica do 15. listopada 2009.

44. Nadalje, sukladno odredbama čl. 3. t. 3. i čl. 4. Ugovora tužitelj se obvezao osigurati od nezgode svaku fizičku osobu korisnika kartice (cca 900.000 korisnika) kod tuženika te u roku od godine dana od dana početka projekta pronaći i osigurati od požara 3.000 korisnika pravnih osoba. Kako to navodi i prvostupanjski sud, ako se kao dan početka projekta uzme krajnji rok do kojeg je projekt trebao biti realiziran i kartice puštene u opticaj (15. listopada 2009.), to je tužitelj ovu ugovornu obvezu iz točke 4. navedenog članka trebao ispuniti do 15. listopada 2010., a obvezu iz točke 3. do kraja ugovornog razdoblja, odnosno, do 30. rujna 2012.

45. Pravilna je ocjena prvostupanjskog suda da tužitelj tijekom postupka nije dokazao da je ispunio navedene ugovorne obveze. Naime, tužitelj je u spis priložio dvije pristupnice za fizičke osobe, a nije priložio nijednu pristupnicu za pravne osobe, iako ih je do 15. listopada 2010. trebao prikupiti 3000.

46. Prema ocjeni ovog suda, tužitelj nije dokazao da je tuženik onemogućio ispunjenje tužiteljevih obveza iz čl. 3. t. 3. i 4. Ugovora.

47. Naime, tužitelj tvrdi da je onemogućen u izvršenju obveze iz čl. 3. st. 3. i 4. Ugovora i to zbog toga što tuženik nije izradio tablicu (ponudu, policu) invaliditeta classic, odnosno posebne police i uvjete osiguranja za korisnike EMC kartice (osiguranje od nezgode i požara), te da nije dopustio implementaciju projekta u svoju prodajnu mrežu.

48. Prvenstveno, iz sadržaja ugovorne odredbe kojom je tužitelj preuzeo obvezu „osigurati“ korisnike kod tuženika, proizlazi da se tužitelj obvezao kao ugovaratelj osiguranja sklopiti ugovor o osiguranju s tuženikom, prema kojima bi osiguranici bili korisnici EMC kartice.

49. S obzirom na odredbe Zakona o obveznim odnosima koje se odnose na ugovor o osiguranju, a na koje se poziva i prvostupanjski sud, odredbe Ugovora o poslovnoj suradnji ne predstavljaju ugovor o kolektivnom osiguranju, te bi za ispunjenje tužiteljeve obveze da „osigura“ korisnike kartica kod tuženika bilo potrebno sklapanje posebnog ugovora o osiguranju.

50. Međutim, pravilno je prvostupanjski sud utvrdio da je osiguranje korisnika kartice po povoljnijim uvjetima samo jedna od pogodnosti koju su korisnici prema tužiteljevom programu implementacije kartica mogli ostvarivati, kao i da iz ugovornih odredbi ne proizlazi obveza tuženika da prvo mora sklopiti ugovor o osiguranju s tužiteljem, a kako bi tužitelj potom počeo prikupljati korisnike. Upravo suprotno, iz sadržaja ugovorne odredbe proizlazi da se tužitelj obvezao korisnike „osigurati“, stoga je, da bi ih „osigurao“, odnosno, sklopio ugovor o osiguranju s tuženikom, tužitelj prvo morao pronaći korisnike kartica, a što se postaje potpisivanje pristupnice, koje je tužitelj dostavio dvije za fizičke, te nijednu za pravne osobe. Ponovno se

napominje da prema čl. 8. Ugovor sadrži potpuni dogovor između stranaka, te da su sve izmjene i dopune ugovora valjane isključivo ako su sastavljene u pisanom obliku.

51. Niti iz iskaza Petra Marića kao ni izjave Ozrena Matijaševića ne proizlazi da je tuženik tužitelja onemogućio u ispunjenju obveze iz čl. 3. t. 3. i 4. Ugovora, s obzirom na to da pristupnice koje oni navode da bi podijelili članovima sindikata, ti članovi moraju potpisati, odnosno, moraju osobno pristati postati korisnicima EMC kartice, a što onda ovisi o odluci svakog člana.

52. Također, iz tužiteljevog dopisa od 7. listopada 2009. (str. 101. spisa), proizlazi da je tužitelj pozvao tuženika na dostavu predračuna za police osiguranja od nezgode za fizičke osobe (20 korisnika), te za policu osiguranja od požara za pravne osobe (8 korisnika), iz čega proizlazi da je tužitelj i bez prethodno sklopljenog ugovora o kolektivnom osiguranju mogao prikupiti korisnike.

53. I iz tužiteljevog dopisa od 5. listopada 2009. (str. 103. – 105. spisa) proizlazi da tužitelj kao razlog zbog kojeg nije mogao ispuniti obveze iz čl. 3. t. 3. i 4. (koje se odnose na osiguranje korisnika kartica) ne navodi to što tuženik nije dostavio ponude ili police, nego postupanje tuženika protivno čl. 2. t. 2. (kojim stranke utvrđuju da imaju zajednički interes i da žele surađivati), čl. 4. t. 4. (kojom se tuženik obvezao poduzimati sve potrebne radnje radi ostvarenja cilja ugovora), te čl. 5. ugovora (kojim su stranke utvrdile da su suglasne da će uložiti napore i sredstva radi ostvarenja cilja, kao i da se ugovor odnosi samo na usluge, prava i obveze koji su u njemu izričito spomenuti, dok će u slučaju proširenja suradnje stranke sklapati anekse ugovora), kao i da spominje nedostatak daljnje financijske potpore tuženika projektu. Isto tako, tuženik i u podnesku od 14. lipnja 2013. (str. 155. i 159. spisa), obrazlažući postupke tuženika kojima je spriječio tužitelja u ispunjenju ugovornih obveza, navodi da je tuženik odugovlačio s nastavkom dogovorenog financiranja projekta.

54. Suprotno žalbenim navodima, iz obrazloženja prvostupanjske presude proizlazi da je sud uzeo u obzir navode iz izjave Ozrena Matijaševića.

55. Nisu osnovani tužiteljevi navodi da tuženik nije ispunio obvezu isplate dodatnih sredstava za provedbu projekta. Iz ugovora i njegovog aneksa proizlazi da je tuženik preuzeo obvezu isplatiti iznos od 1.830.000,00 kn, a što je tuženik nesporno i učinio. Sukladno odredbi čl. 8. ugovora, izmjene i dopune ugovora moraju biti sklopljene u pisanom obliku, a usmeni dogovori su bez pravnog učinka. Također iz isprava u spisu proizlazi da je tužitelj s tuženikom vodio pregovore o sklapanju ugovora o kreditu u svrhu provedbe projekta (ispunjenja tužiteljevih obveza), no s obzirom na to da nije sklopljen pisani dodatak ugovoru, obveza tuženika za isplatom iznosa tužitelju ne postoji.

56. Nije osnovan žalbeni navod da sud nije utvrđivao je li tuženik tužitelju ostavio naknadni primjereni rok za ispunjenje. Sud je utvrdio da je tuženik dopisom od 28. listopada 2011., koji je tužitelj primio 2. studenog 2011., pozvao tužitelja ispuniti obveze do 15. studenog 2015.

57. Prvostupanjski sud ocijenio je sve izvedene dokaze, te ovaj sud, suprotno žalbenim navodima, ne nalazi proturječje u onom što se u presudi navodi o sadržaju isprava i zapisnika, a sud je ocjenom dokaza utvrdio činjenično stanje na način propisan odredbom čl. 8. ZPP-a.

58. Slijedom svega navedenog, sud je na pravilno i potpuno utvrđeno činjenično stanje pravilno primijenio materijalno pravo, odnosno, odredbu čl. 368. ZOO-a, te odlučio da zahtjev tužitelja nije osnovan jer tužitelj nije dokazao da bi za raskid ugovora bio kriv tuženik, stoga je trebalo primjenom odredbe čl. 368. st. 1. ZPP-a odlučiti kao u točki I. izreke ove presude.

59. Odluku o troškovima postupka sadržanu u točkama II. i III. izreke pobijane presude sud je donio pravilnom primjenom odredbaba čl. 154. st. 1. i 155. ZPP-a, na temelju odgovarajućih odredaba Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika kao i Zakona o sudskim pristojbama i Tarife sudskih pristojbi.

60. Tuženik nema pravo na naknadu troška za sastav odgovora na žalbu jer takav trošak, s obzirom na njegov sadržaj, nije bio od utjecaja na donošenje odluke o žalbi, odnosno nije bio, u smislu odredbe čl. 155. ZPP-a, potreban trošak. Stoga je odlučeno kao u točki III. izreke ove presude.

Zagreb, 29. kolovoza 2022.

Predsjednica vijeća
Dubravka Matas

Broj zapisa: **eb30e-3e84a**

Kontrolni broj: **0bbf4-12892-9a95b**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=DUBRAVKA MATAS, L=ZAGREB, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE,
C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.